

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

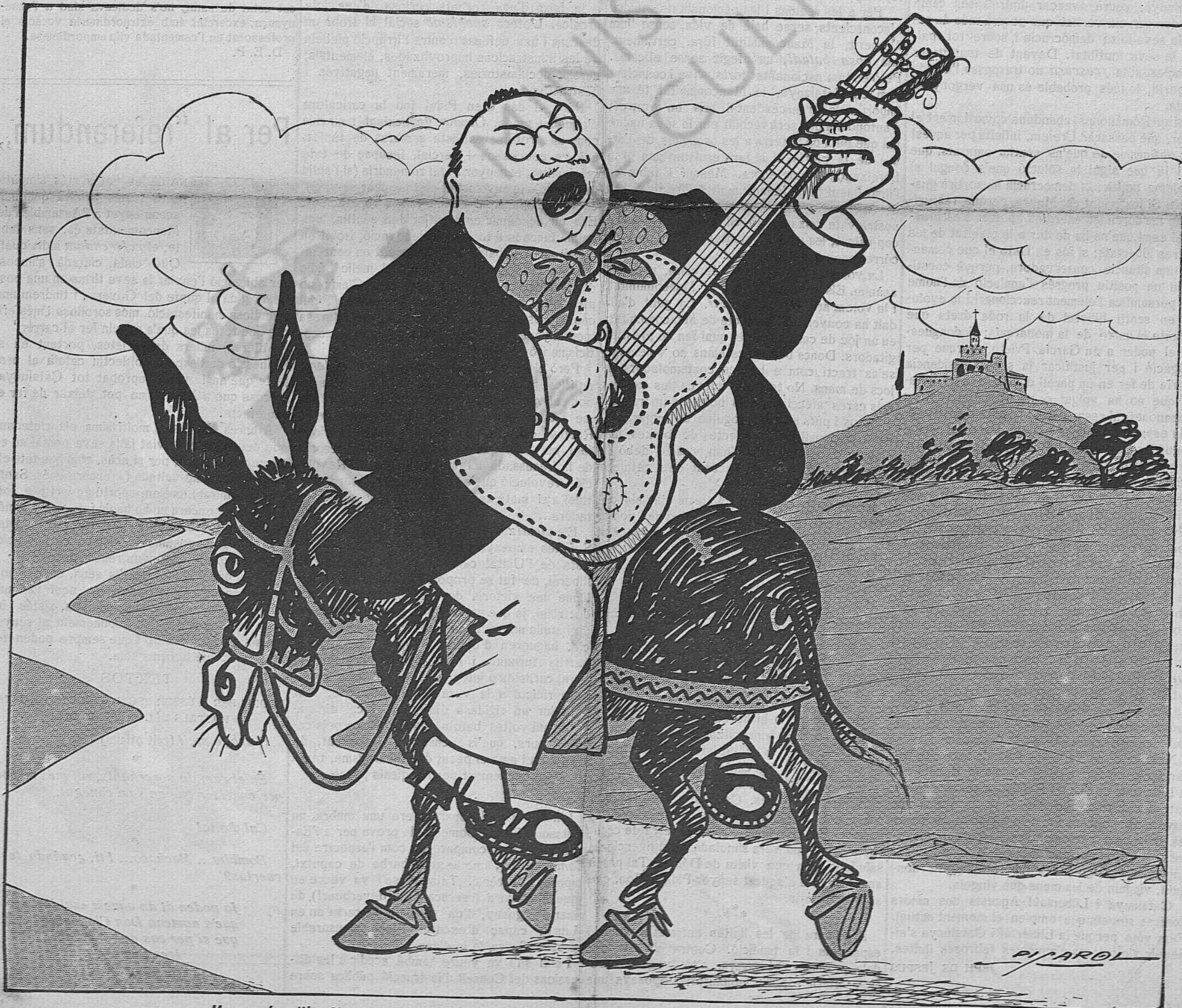
ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

L'HOME DE LA «COPLA»

—«¡Me voy!» dijo Maura un día y, al otro día, volvió.

Creo que lo que hace Maura también puedo hacerlo yo.

El moment actual

'activitat febril que's nota entre els elements polítics; l'entusiasme creixent que per la causa de Catalunya senten tots els que respiren l'aire sa de nostra terra; el despertar encoratjador de totes les activitats i el reviscolament de totes les energies, fa que'ns sentim avui més optimistes que mai, no poguent contenir els desitjos de viudar a les quartilles el sac de falagueres esperances que no'ns cap en el pit.

A l'hora que escrivim aquestes ratlles, a Madrid, una paraula ben intencionada obre de bat a bat una porta per on podrà passar la Llibertat, a les bones, si els que poden tómer a la Revolució no volen que aquesta la fassi entrar a les males. Però a l'hora mateixa que a Madrid les rectes intencions són encara paraules, a Catalunya són fets. Els catalans ni hem de fer campanyes rutinaries per a mostrar la bondat de lo que volem, ni hem de torçar ignominiosament l'espina per a aconseguir-ho; convençuts i enèrgics ens redresem ben units i exigim per a totes les regions espanyoles, una llei que les lliuri de l'estúpid esclavatje a que les té sotmeses l'odiós centralisme.

I quan aquestes ratlles veuràn la llum, les Corts s'obriràn, descorrent el vel que amaga les intencions del govern i aclarint les fosques en que's mou la política espanyola. En Romanones necessitarà defensar-se de la revolució dels seus; tindrà de respondre al requeriment de Catalunya; veurà avençar dintre'l seu camp una democràcia veritat que posarà més de relleu la seva falsa democràcia i, sobre tot, palparà la seva inutilitat. Davant de tant greus obstacles, si la *frasecra* no traspasa l'alçada del perill, lo més probable és una vergonyosa fugida.

I si en Romanones abandona covardament el poder, què passarà? Creiem, influïts per aquest sant optimisme de que'ns sentim amarats, que sigui la que sigui la solució que's dongui al problema polític, la democràcia hi sortirà guanyant. Si fos cridat en Maura, perquè ressuscitarien les dormides energies i potser s'escursaria el camí que'ns ha de dur a la plenitud de les nostres llibertats; si fos en Dato el que comandés una situació conservadora, perquè constituiria un positiu progrés l'anulació de l'home que aguanta el carro de la monarquia; si donguessin el poder a en García Prieto, perquè per obligació i per justificar la seva dissidència tindria de fer en un parell d'anys la tasca liberal que no ha volgut o no ha sapigut fer en Romanones; si responen Don Alfons a la benévola espectació que ha sapigut despertar, encarrregués el govern a en Melquiades Alvarez, perquè assistirem a un veritable ensaig de compatibilitat entre democràcia i monarquia que, encara que fracassés, deixaria rastre profund en les lleis i les costums espanyoles.

No cal dir que des del nostre camp republicà, d'on no'ns hem de moure mai, veuríem amb gust que'l partit reformista s'apoderés de la *Gaceta*. El camí que porta a la República és ple de sots, d'obstacles i de perills; amb veritable pena confessem que no veiem en el poble prou agilitat per a salvar els primers, prou energia per a afrontar els segons ni prou constància per a, poc a poc, però amb persistència, avençar sòlidament en una via on no hem sapigut adelantar quatre passes en quaranta anys. No hem, doncs, de veure amb gust com, abnegadament els més, interessadament alguns, i amb dalit tots, uns altres ens l'aplanen?

Nosaltres ens estimem més els fets que les paraules; preferim l'essència de la República: la Llibertat, que'l mot República sense contingut democràtic. Entenem que la forma de govern republicana és el coronament de totes les llibertats, però mentres l'esperem, disposats a treballar constantment per a aconseguir-la, arpleguem les llibertats que'ns donguin, vinguin de les mans que vinguin.

Catalunya i Llibertat! Aquests dos amors nostres són els que omplen el moment actual. Fem vots perquè la Llibertat i Catalunya s'acsequin: victorioses d'aquestes febriles lluites.

JEPH DE JESPU

La voluntat d'un poble

LTRE cop corre per tota la terra catalana una ona d'entusiasme patriòtic. Un nou alçament popular commou Catalunya, abranda de generós entusiasme els cors catalans i fa trontollar el retaule de titelles sobre el qual se descapdella la tragicomèdia de la política espanyola.

Catalunya està en peu, demanant l'aprovació del projecte de Mancomunitats. Per petites que siguin les satisfaccions contingudes en aquest projecte, la nostre terra l'estima. L'estima perquè ella mateixa l'inicià i no és cosa del polític de Madrid. L'estima perquè hi veu el començament d'una nova era d'autonomia i de llibertat. L'estima, sobre tot, perquè hi veu la reconstrucció de l'unitat legal de Catalunya, d'aquesta Catalunya que fou esbocinada en quatre províncies per un decret de l'any 1833.

Un pobre polític de les colles dinàstiques, don Bernabé Dávila, ha dit que la qüestió de les Mancomunitats no té interès ni importància, que és *cosa baladí*. ¿Què sab ell, el bon senyor? ¿Què sab ell dels volers d'un poble, del sentiment d'una raça, de la feconda febre de llibertat que té enceses les entranyes de la patria catalana? ¿Què sab ell de la vitalitat poderosa i de les esperances d'un poble viu, si està acostumat a viure entre les tristesses de pobles morts? Els homes que han viscut dins l'estufa viciada de la política madrilenya, no comprenen ni compendran mai els anhels, la fè, l'impetu del nostre poble.

Per a les regions i les nacionalitats atudes i inconscients, sense halè de vida, sense llum d'esperit, la Mancomunitat fóra, certament, una *cosa baladí*, un afegit sense eficàcia. Però en una nacionalitat forta, viva i conscient com és Catalunya, la Mancomunitat té una importància transcendental. És un empelt d'autonomia que serà recollit per la sava nacional que puja de la terra a les branques de l'arbre de la patria, si hi farà esclatar una gran florejència prometedora. Mesquí i feble és l'instrument de la Mancomunitat. Mes la força de Catalunya l'enrobustirà. L'expansió de la nostra vida l'eixamplarà. Si el llit del riu és de cop estret, les aigües valentes que hi han de córrer prou que l'estendran.

La voluntat de Catalunya és clara, rotunda, unànim. Els catalans volem la Mancomunitat. I la volem ara. *O ara, o mai*. La gent d'allà dalt ha convertit el projecte de Mancomunitats en un joc de cartes amb el qual fan de prestidigitadors. Doncs bé, els catalans no volem que se'ns tracti com a badoqs contempladors de jocs de mans. No tolerem que de les nostres més cares afeccions, dels nostres amors més intensos i purs se'n faci joguina de oligarques, mofa de ministres, objecte de baixes manobres. Si a Madrid no s'han pres de debò la demanda de Catalunya, l'actitud dels catalans els obligarà a pendre-l'hi.

L'espectacle magnífic d'aquests dies els demostrarà quina és la voluntat d'un poble. Aquest poble s'ha posat en marxa. Quin camí seguirà? Depèn de lo que facin la gent de Madrid. En tot cas, Catalunya farà respectar la seva voluntat i la seva dignitat.

En la mort d'en Pidal

O hi hà com l'Església per a improvisar sobre una perfecta nul·litat intel·lectual un prestigi cantat pels ditirambes de tot un poble de fidels, d'ovelles. Com tota societat ben coherent, l'Església ha establert un *tacte de colzes*. En l'Església d'avui, ja terra de cecs, l'aparició d'una vera simulada intel·ligència és saludada com una visita de Déu. — Tal passà amb la figura d'aquest senyor Pidal i Mon, que acaba de morir.

Era l'hora de les lluites entre la Revolució Maura, capaç d'excusar l'incommensurable espanyola i la tradició. Contra els avenços barbarie lèxica de la d'aqueix. I així se'l va veure també acudir a les distics, l'etern esperit inquisitorial oposava unacussions del Consell d'Instrucció pública sobre

rehabilitació de l'història de la nostra Edat Moderna, tant fosca i sinistra. Se començà per una mena de lluita entre dues formes de romanticisme, la de revolució i protesta personal, representada pel liberalisme, i la de retorn a la tradició, representada pel catolicisme. Contra la filosofia germànica, aleshores triomfal, i contra les encara vagues nocions del positivisme, el Papat iniciava un rebrot de les tendències escolàstiques.

Aleshores aquella forma romàntica de catolicisme, que representaren a Espanya autors com Balmes i com el mallorquí Cuadrado, esdevingué classicisme netament espanyol, casticisme gelós de la patrioteria religiosa, nacionalisme eclesiàstic, dogmatisme armat contra els nous místics, o sia contra el catolicisme romàntic. Cada polemista semblava un duaner del pensament, preparat a barrar les fronteres contra l'*herètica gravetat*. Ja se sabia que'l romanticisme cristià conduïa a la protesta, i que'l cas de Lamennais, com el cas posterior del P. Loyson, eren reencarnacions de l'ànima individualista de Luter. D'aquí lo que'n diríem un ressorgiment de l'ànima dominicana, seca i dura, contra les febleses franciscanes a lo Renan.

El pensament de Tomàs d'Aquino venia a ésser, en aqueixa reacció anti-romàntica, lo que fou l'obra d'Ignasi de Loyola contra la Reforma. L'Església espanyola tingué la sort raríssima de trobar aleshores un jove ideal; en Menéndez Pelayo; les seves estridències en favor del fantasma de la Ciència espanyola, i, sobre tot, aquell famós crit paradoxal en defensa de l'Inquisició, aportaren, com una moda intel·lectual i un aristocratism del pensament, una bufada de catolicisme. El catolicisme va *portar-se*, a la faisó d'una corbata curiosa, d'una joia arcaica. L'etern *snobisme* social hi trobà un descans i una defensa contra l'irrupció plebeia de les il·lustracions improvisades, elementals, cursis, declamatories, merament negatives i destructives.

Però el cas d'en Pidal fou la caricatura d'aqueixa moda. Orador gesticulant i nirviós com un profeta, estilista semblant de tòpics, cultura pobríssima i parcial, incapaç de tota originalitat, el senyor Pidal romandria (si l'oblid no l'hagués ja envollat pietosament en vida), com l'exemple típic de les falses reputacions. Era un acadèmic en el pitjor dels sentits, una ànima tancada a tot bat de renovació, isolat en no sé quina Tebaida del pensament on contemplava la calavera d'una nació o el melic búdic d'una gloria caiguda. Aquell bon Clarín no mancà mai de senyalar el cas del senyor Pidal com una pseudo-intel·lectualitat, entre la duresa montanyenca d'en Menéndez i l'amable escepticisme irònic d'en Silvela.

Però el senyor Pidal va formar una *coterie* política, fou cap de colla. A ell i als seus se'ls nomenà *mesizos*, híbrida barreja de carlinisme i canovisme, especie de centaures de la Restauració, ultramontans al servei de la triomfant burgesia que assaltava el poder després de la fracassada intentona d'una vera Revolució—revolució que's va perdre per ésser massa fidel a si mateixa i no sentir-se capaç de dictadura...

Els *mesizos* resultaren una casta còmica. Sofistes empenyats en aliar el principi absolutista de l'Unitat catòlica amb la dinastia dita liberal, de fet se proposaven donar an el carlisme una victòria de principis, una victòria doctrinal, ja que no havia lograt en els camps de batalla una victòria dinàstica. En conseqüència, hagueren d'operar entre la burla dels partits turnants i l'odi dels tradicionalistes purs, carlistes o integristes. El pidalisme resultava ridícul a la vora del nocedalisme, tant superior en rigidesa dialèctica. I cal dir que foren mil voltes batuts en la polèmica pels catòlics purs, que'ls acusaven, justament, de contuberni amb el pecat del liberalisme, taxativament condemnat per l'Església papal.

L'home que desapareix era una ombra, un fantasma. En els moments de prova per a l'Església nacional, compareixia com l'espectre del *Comendador*, amb la gran barba de caputxi, imposant i escènic. Talment se'l va veure en aquella conjura frasca (oh Meyerbeer!) de janer d'enguany, d'on va sortir la carta an en

I així se'l va veure també acudir a les distics, l'etern esperit inquisitorial oposava unacussions del Consell d'Instrucció pública sobre

l'ensenyança de la doctrina cristiana en les escoles, i sostenir amb violents i descomposts visatges un cos-a-cos amb don Gumersind Azcárate.

Però en Pidal se'n porta a la tomba un consol victoriós: perquè lo cert és que'l seu esperit inverosímil, anacrònic, s'es transmigrat a tot el partit conservador; i el vell caputxi laic ha pogut veure acullir-se en els principis que no acceptà un Canovas, l'ànima dels Maura i dels Cierva, embeguda de burgesisme provincial, i ombres domèstiques de campanar, i fins, per concomitancia, l'ànima dels Dato i Besada, que una indocta opinió vulgar voldria presentar-nos com a vells *torys* de la lliure Anglaterra...

En Pidal és mort? — En el nostre país, no deixarà de sortir un nou Pidal que'l substitueixi.

GABRIEL ALOMAR

Lluís Corominas

A la vila de Palafrugell ha mort don Lluís Corominas, antic periodista i conegut republicà, germà del nostre amic don Eusebi.

Ha mort encara jove, doncs tot just comptava quaranta tres anys. Home d'una vasta cultura i d'ideals generosos, s'havia captat grans simpaties entre les seves nombroses coneixenses.

Durant molts anys havia sigut redactor de *La Publicidad*, al costat del seu germà, distingint-se notablement per la seva amplitud de mires i els seus serens judicis crítics en les diferents seccions que al seu càrrec tenia.

En l'actualitat, i degut principalment al seu delicat estat de salut, no's dedicava sinó a l'ensenyança, exercint amb extraordinària vocació el professorat en l'esmentada vila empordanesa.

D. E. P.

Per al "referendum,"

UNA de les notes més simpàtiques i més *yankis* que han acompanyat a l'Assamblea de Mancomunitats és, sens dubte, el *referendum* individual. Que cada ciutadà s'imposi

per obligació l'enviar la seva firma en una postal dirigida al quefe del Govern, i tindrem una grandiosa manifestació, més sorollosa i més eficaç que totes les que's puguin fer al carrer.

Milers i milers de tarjetes, portant en si l'adhesió de l'esperit col·lectiu català al projecte que ansia veure aprovat tot Catalunya, és cosa que a Madrid no pot deixar de fer el seu efecte.

A hores d'ara són moltíssims els ciutadans que deuen haver enviat ja la seva postal an en Romanones; però, per si acàs, com que tots els sants tenen cap-vuitada (i encara més Santa Mancomunitat), creiem oportú advertir a tots aquells que encara no ho hagin fet, que, ademés de la firma, les citades postals poden portar escrits algun pensament, o alguna curta oració; algun *piropo*, i fins algun reneç i tot.

Per a que puguin fer-se'ls seus, els que no's vegin capaços d'improvisar-los, aquí van uns quants pensaments, adagis adobats, xistos i insults que's poden dirigir impunement al senyor President del Consell, i que sempre poden fer més bonic que la firma sola.

TEXTOS

PROPIS PER A ÉSSER ESCRITS EN LES TARJETES POSTALS DEL «REFERENDUM»

O ara, o mai! (crit oficial).

En el ram de governants, val més un boig per conèixer que un savi conegut.

Cul d'olla!

Bombita... Machaco... Iti, ¿cuándo te la cuertas?

Ja podeu dir an aquest «saldo» que's nomena Don Clodoaldo que si per cas no vol caldo... tres taces!

*

Xi-na... xi-na!... Na-xi-na-xi-na-xi-na...

Aquell que và amb un coix, al cap d'un any és tant ximple com ell.

Els catalans, bon cop de fatç... Però vos-tè encara més «fals» que nosaltres.

Ai carai, carai, carai de senyor Echegaray!

A Parma, a Parma, fill del poble!...

Un fossar del cementiri cantava: «Ai pobre Montero! Estàs més aprop del ciri que no pas del candeler».

Volem viure!

Si voleu res, pugeu aquí dalt.

Arriba i sempre arriba les Mancomunitats. Abajo i sempre abajo, abajo els esguerrats.

Si Madrid fa gaire l'«ós», Catalunya li clavarà un cop de «barra».

Vale más puchero en mano, que Mancomunidad volando.

La gentil Rata-pinyada va di, un dia, al Capeigrany: —Vaja, si m'empipes gaire t'inflaré els morros, company.

Sonata LXXV

UE'n fa de bonic l'Espanya! Romanones, Bombita, Garcia Prieto, Melquiades, Machaquito, Montero Ríos, Lerroux, un altre infant, Maura, el capità Sánchez... Garbelleu i argleu-vos-ho, i digueu-me si no tinc molta raó al dir: «Que'n fa de bonic l'Espanya!»

Això és país! En Romanones, en Prieto i l'Alvarez barallant-se per qui és que té de manar. En Maura esperant que li portin tot fet i pastat a casa, per a dir a don Joan de La Cierva:

—Podemos continuar.— En Montero Ríos (exercint de ballena d'en Bartrina) devorant al país, fent mala cara, col·locant a parents i coneguts, tant afamats com ell, i... res. El poble que's deixa menjar fins els talons per respecte a la santa tradició.

I en Lerroux? Ah! En Lerroux, admirable; admirable, sí. En Lerroux ha estat tant bé com el Bomba. El destre ha fet anar a la cursa de braus gent de totes menes i condicions, desde testes coronades fins a ximplets arribats de Barcelona; en Lerroux portà al Tivoli una gentada immensa i no sé quantes banderes.

L'un i l'altre se tallaren la queta. Al destre, diu que fins li prengueren les sabates; an en Lerroux no li prengueren res, perquè fugí en automòbil.

El destre saludà a la reialesa; en Lerroux va burlar-se altra vegada del poble:

—¿Estáis dispuestos para la revolución?

—Sí, sí, sí!

—Ah! Pobres y generosos ilusos.—

Bandarra, més que bandarra! I el pavo republicano?

Ja comprenc perquè devíeu voler cremar Barcelona pels quatre costats. Per a tenir clients al Banc de Construccions i Obres públiques.

Plorem, amics, plorem. En Machaquito també se l'ha tallada. Com ho farem? Pobre Espanya!...

Però, ara en serio, amics; què hi fa això? Res. Visca Catalunya!...

No heu vist com ha reunit per totes les entrades de la nostra terra el màgic crit de ARA O MAI, llençat pels presidents de les diputacions de Catalunya?

No us heu encantat davant de l'espectacle de les banderes i penons arribats de viles, ciutats, pobles i poblets?

No us diu res la ciutat nostra, la Barcelona estimada, el cap i casal de Catalunya, amb els balcons endomaçats, sense poguer enquivir en ses vies la gernació vinguda d'arreu, plètòrica d'entusiasme, portant sobre séu, no les anques d'un torero, sinó l'ideal d'un poble?

A mi sí que'm diu. Me diu: «Això és país»; m'aixampla el pit; me fa cridar:

«Visca Catalunya!»

Enric, cobra per tots.

MORITZ VI

Ha mort, a Girona, després de llarga i terrible malaltia, el jove Heribert Bertrana, fill de nostre estimadíssim company de Redacció, don Prudenci.

Acompanyem des d'aquestes columnes al entranyable amic en el just dolor que l'aclapara.

M. Poincaré és un gran admirador de les Belles Arts. La prova és que, a Madrid, lo que més goig va donar-li fou la visita al Museu Nacional.

Els periòdics francesos celebren aqueix bon gust del President, i recorden amb certa flema que ni en Loubet ni el panxut Fallières hi entenien res en coses artístiques.

Tant, no hi entenien, que's conta que un d'ells, al visitar un saló d'artistes francesos, va haver de preguntar:

—I diguin, diguin... Es notable aqueixa exposició?

—Així, així... mitjanament — respongué el ministre.

—Bravíssim! — afegí el President — En una bona democràcia és precís que tot sigui discretament mitjà.

A Rússia s'ha vist inclòs en un procés, i condemnat a vint anys de treballs forçats, tot un senyor príncep, al qui s'acusa d'haver provocat l'estirament de la pata d'un altre colega, amb la santa intenció de buriar-li la senyora.

Mal per mal, és preferible que'ls prínceps s'entretinguin en qualsevol altre sport que no sigui el predilecte de «Don Juan Tenorio» — que

era, segons se veu, el que cultivava amb preferència aquest príncep rus.

Afortunadament, per als nobles desocupats, hi ha avui un camp magnífic: l'aviació.

I poc exposat a processos i querelles.

Si fent d'aviadors, un dia, van a baix a cap-girells, —i no troben ningú a sota— els sols querellats són ells.

A un sargent nomenat Flecha — o Saeta, que ve a ésser lo mateix — i que va caure, molt temps hà presoner dels moros, el quefe d'un aduar va oterir-li, si es quedava amb ells, terrenys i dues dones, per falta d'una.

El catiu refusà dignament l'oferta i, amb estoïcisme de martre, esperà el rescat, que no li ha vingut fins ara fa poc.

Aquest sargent espanyol, digne èmul d'aquells dos cèlebres colegas séus, francesos, se veu que és de un tronco que el tiempo no corroe — com diuen a La flor de un día — i a la península ens vindria que ni pintat per a substituir-ne un altre que, voluntariament, s'ha passat a la reserva.

Si és que'l partit radical sense capitost se queda i en vol un de ben formal, qui millor que'l sargent Fletxa?

La cèlebre frase: «Amèrica pels americans», va de capa caiguda.

Segons el coronel Waterson, la doctrina de Monroe ha de passar a les golfes mundials a fer companyia als trastos inútils.

La tendència d'avui és que quan a Amèrica hi hagi baralles — com ara al Mèxic — la diplomàcia europea té dret a intervenir-hi per a posar-hi pau.

Dit aixís, això està bé; però ai, que quantes vegades, amb l'excusa de la Pau és en Pere qui s'hi escalfa!

Catàstrofe nacional

No sabeu l'infausta nova? No la sabeu?... Quin horror!... El Bombita, el gran Bombita, el diestro meravellós, deixa el toreig, se la cueria!... ¡Valga'm Sant Nen i Sant Non!...

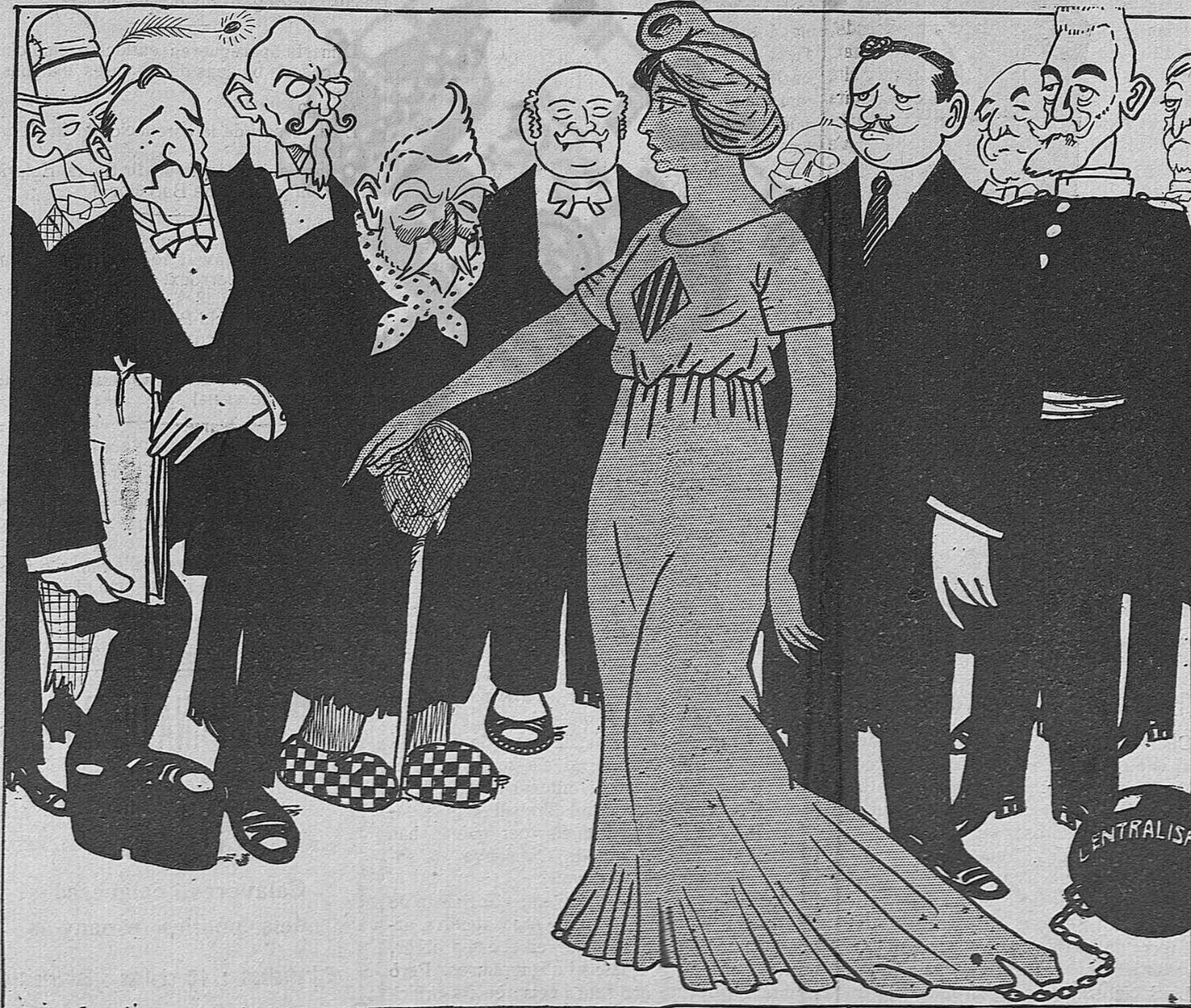
Davant d'aquesta catàstrofe, que'ns farà vestir de dol per una pila de mesos, ¿qui voleu que tingui humor per parlar de les baralles dels monteristes i el coix ni del bullit de l'esquadra, ni dels gemecs del Tresor, ni del discurs del candillo, ni del sarau del Marroc?...

El Bombita retirant-se!... El Bombita, el portentós, el mestre entre'ls millors mestres, l'emperador del valor, el veritable «fenómeno» el gegant, el déu, el tot!...

¿Què farà, diguen, l'Espanya, sense'l concurs del colós que amb tant pasmosa destresa matava toros i bous, i posava banderilles al quiebro i de refilón, i feia quites homèrics i descabellaba a pols?... ¿Qui omplirà el cartell, els dies que'ls orgues de l'afició califiquen de «solemnes»? ¿Qui donarà el cop de mort amb la suprema elegància d'aquest dipòsit d'aplom? Qui repetirà els seus pases? ¿Qui sostindrà el pabelló del trasteig heroic i digne, del toreig noble i graciós?... Qui?... El Morritos? El Guillao? El Niño del herrador? El Mico segundo? El Terne? El Memo chico? El Tumbón?...

Pobre nació!... La desgràcia no's cansa de dar-li cops. Un dia pert les colònies, un altre dia pert l'or; els séus millors fills emigren, paga el pa més car que en lloc; quan no aguanta pedregades, ha de sofrir inundacions; al darrera d'un conflicte n'hi ve'n un altre de més gros, i'ara... ja acabeu de veure-ho, com si tot això fos poc,

Una pubilla enèrgica

—O ARA, O MAI!

ve el *Bombita* i se la talla,
deixant-nos abatuts, sols,
sense llum i sense guia
i sense rals que és pitjor.
Ah, no!... Això jo no ho suportó...
El meu doló és tant atroç,
que per més que m'escarrasso
no sé com dar-li expressió.

Teniu!... Ara em ve una idea!...
Agafo un berret vellot
que desde ja fa alguns dies
reposava en un recó,
entro corrent a la cuina
i tiro el berret al foc.

C. GUMÀ

Homenatge i Solidaritat

ON Francisco X. Vergés, essent batlle de Torelló, donà una notable conferencia en la ciutat de Vic, encomiant l'actuació dels secretaris d'Ajuntament i recomanant-los-hi la unió, l'associació de tots, per a que puguin tenir la força moral i la cohesió forta i necessària per a emprendre radicalíssimes reformes i obtenir el reconeixement dels seus drets professionals.

Cosa ben rara, en aquest país, que un arcalde surti a la defensa de la digna i treballadora classe secretarial, tant vexada i desatesa per tot arreu, a conseqüència de falta de garantia i estabilitat, cridà l'atenció dels secretaris d'aquesta província, quins concebiren l'idea de tributar un homenatge al senyor Vergés, i, posats d'acord, sobre tot els presidents de les associacions comarcals, varen celebrar, fa pocs dies, al «Mundial Palace», un dinar, assistint-hi uns doscents companys; en qual acte, el senyor president de la comissió organitzadora, senyor Subirachs, secretari d'Arenys de Mar, feu donació a l'homenatjat d'un artístic pergami, a l'ensemps que altres companys li dedicaren entusiastes i carinyosos brindis.

Mes, amb ocasió de tal homenatge, hi va haver qui volgué donar a l'acte certa significació política, prenent per pretext la conveniència de constituir una Associació Catalana-Balear, i combatent a l'Associació Nacional, que'ls secretaris tenen ja constituïda; però el secretari de Terrassa, senyor Llofrin, encarregat per la comissió organitzadora de donar les gracies en nom de tots al senyor Vergés, protestà virilment de que a l'acte se li volgués donar cap mena de color polític, i tenint en compte que'l mateix senyor Vergés recomana en la seva conferencia l'unió de tots els secretaris, feu una entusiasta defensa de les associacions comarcals, en primer terme, car són d'utilitat pràctica immediata, com ho demostrava l'acte mateix que estaven celebrant, degut a tals entitats, i el fet d'auxiliar a pobres viudes de companys morts i de protegir als que són atropellats injustament per les miseries polítiques dels pobles; després indicà la conveniència de les associacions provincials o regionals, i per fi recomanà la necessitat de que ingressin els secretaris i empleats municipals de tot Catalunya en la Nacional, per a que tinga la força moral i els recursos materials indispensables per a defensar i obtenir el reconeixement de les seves legítimes aspiracions.

Hora és ja de que a aquests modestos funcionaris, que són l'ànima de les administracions populars, se'ls hi reconeguin els drets a la vida, puix ni això tenen, fins a l'extrem de que, quan un Ajuntament vol destituir al seu secretari, no sab com fer-ho, perque no troba motiu que ho justifiqui; li rebaixa el sòu, i, setiat per fam, no té més remei que demetre el càrrec. Aquestes infamies i iniquitats, més freqüents de lo que sembla, s'han d'acabar; i per això és que nosaltres veiem amb molt gust aqueix moviment de solidaritat i d'associació, com a recurs poderós que la classe secretaria té per a obtenir de l'Estat la llei d'inamovibilitat a la reglamentació que li pertoca, a fi de que tinga l'autonomia i independència que necessita contra les rancunies polítiques de campanar i les exigències del maleit caciquisme.

UNA INTERRUPCIÓ

—Xoca-la, noi!... Renova, modifica, revolucionaha tot, si vols, però... sàbs?... a nosaltres, deixa'ns estar tranquils.

Els socialistes i la Mancomunitat

El Centre Socialista de Barcelona ha tingut un gest que l'honra. En comunicació adreçada a la Diputació de Barcelona, ha manifestat la seva simpatia pel projecte de Mancomunitats. Cal felicitar calorosament als socialistes barcelonins per l'acord. Aquest demostra que en el socialisme català s'ha iniciat una evolució favorable a les reivindicacions de llibertat col·lectiva. Amb això entren els socialistes de la nostra terra en la gran corrent que per tot el món passa afirmant els drets naturals dels pobles. La Social Democràcia europea és, per tot arreu d'Europa, partidària de les solucions autonomistes. El socialisme català pot defensar

la seva adhesió amb el cap ben alt, puix en aquest punt no fa més que seguir les orientacions del socialisme internacional.

Els nostres agrupaments obreristes, si no volen romandre endarrerits, estantços, han d'acceptar sense recels el principi de l'autonomia dels pobles. La coneixença dels problemes europeus els bastarà per a afermar la seva convicció respecte a la qüestió de Catalunya. Si els socialistes russos defensen la llibertat de Finlàndia i Polònia; si els socialistes alemanys defensen la plena autonomia de l'Alsàcia-Lorena; si el Partit del Treball anglès defensa l'*Home Rule* d'Irlanda, ¿per què no han de defensar l'autonomia de Catalunya els socialistes catalans i espanyols?

L'actitut que ha pres el Centre Socialista de Barcelona és digna i lloable. Amb aqueixa actitud haurà disgustat als qui, en el camp obrer, estan plens de prejudicis i d'ignoràncies. Però haurà demostrat que sent i comprèn els principis del veritable socialisme.

A. R. I V.

L marqués de Alhucemas, en el seu discurs-programa, ha fet declaracions molt simpàtiques: protecció a l'agricultura; modificació de la tàctica seguida fins ara al Marroc, suprimint l'acció destructiva que sembla l'odi; nivellació del pressupost; realització del catastro i tributació progressiva; llibertat de cultes; formació de lleis obreres, i fins s'ha declarat partidari de la Mancomunitat.

El senyor García Prieto seria un gran home, si no fos un vell polític, i si no fos un dissident. Estem tant acostumats a escoltar bones paraules desde l'oposició i a veure complir-ne tant poques des del Govern, que ja no fem cas de cants de sirena.

Que no s'expressava bé en Romanones abans d'ésser President del Consell?

I doncs.

En un telegrama de *Las Noticias*, edició del dijous passat, llegim que'l marqués de Pidal *continúa en el mismo delicado estado de salud...*

Si és que's tracta d'un altre Pidal que'l que enterraren el dimecres, la noticia és interessant, sinó resulta del tot inoportuna.

Es fàcil de comprendre que un enterrat seguirà per molts dies en el *mismo estado delicado de salud...*

En *Bombita*, després d'haver-se tallat la cua, ha anat a oír una missa i ha regalat deu duros al capellà que la digué.

Es molt ben pagada una missa en sufragi d'una *cua*.

Si el clero medités un poc, apujaria les tarifes per a les que's diuen en salvació de les ànimes.

Perque o no existeix la dignitat, o les ànimes —encara que siguin de canti— sempre valen més que'ls quatre pelots d'un *torero*.

Tal com era de preveure, les postals satíriques, commemoratives de l'Assamblea de Mancomunitats, dibuixades per l'aixerit caricaturista *Apa*, han obtingut un grandió exit a tot Catalunya.

El públic les arrebaça, materialment, de les mans dels venedors.

Anem a dir, per això, que la col·leccioneta es porta l'oli.

Val la pena d'adquirir-se, perque és el millor record de la gran diada nacionalista.

Dimarts aparegueren enflocats amb cintes i domaqos els balcons de les cases d'alguns catòics.

Motiu?

L'aniversari de la coronació de la Verge de la Mercè.

Quina rabiola devia sentir Santa Eularia, la preterida patrona de Barcelona!

Quina setmana, cavallers!...

Si això durés, aviat no podríem dir fava.

Discurs d'en Lerróux.

Banquet Melquiades.

Epilepsies García-Prietistes.

Assamblea Mancomunitats.

Obertura de Corts....

Després diràn els shopenhaueristes que no val la pena de viure!

Acaba de deixar la pel·lofa a la terra el químic Carles Tellier, la celebritat del qual se deu a l'invenció del fret artificial.

Vetaquí un gran home que, amb tot i ésser home de ciencia, no serà gaire plorat pels pobres.

Perque'l fret artificial no'ls feia cap falta.

Ja'n tenen prou i massa amb el natural.

MORTS Divendres que vé, dia 31 MORTS

LA CAMPANA DE GRACIA

publicarà un interessant

NÚMERO EXTRAORDINARI

DEDICAT A LA FESTA DELS MORTS

Calaveres i calaverades
dels polítics espanyols

Extraordinari : 10 cèntims : Extraordinari

Impremta LA CAMPANA i LA ESQUELLA. — Oim, 8.